

[Fuglsang.]

højtærede justitsminister, fornylig har ment at turde tage det moralske ansvar for. Man tør vel nok sige, disse løsladelser vakte et vist røre ude i befolkningen — næsten efter gamle Grundtvigs ord, at „de gode græd, og de onde lo“. Det er nemlig disse løsladte herrers ofre og disses forhold, jeg tænker på. Har man også tænkt på dem? Er regeringen og den højtærede socialminister i stand til at strække deres barmhjertigheds ånd så vidt, at den også kommer til at favne en gruppe af mennesker, som takket være de løsladte herrers huseren må føre en evig kamp for at eksistere? Jeg taler her bevidst ikke om enkelte mennesker, men om en hel gruppe. Hvis man virkelig skulle interessere sig for sagen, vil man kunne få oplysning om talrige ulykkelige menneskers skæbne fra de læger, der har beskæftiget sig hermed, eller fra de tidligere fangers forskellige komiteer.

Jeg ved godt, at man i årene umiddelbart efter krigen ydede en ikke ringe hjælp til en række af de mennesker, som vendte nedbrudte hjem fra deres ophold i koncentrationslejrene. Det er ikke dem, jeg taler om; jeg taler om dem, for hvem efterveerne fra lejropholdet først langt senere er slået igennem. Det er tilfælde, der ofte volder lægerne de største vanskeligheder at forklare, men som ikke desto mindre er der, og som er skyld i, at en række mennesker, som jeg har kendt som flittige og dygtige arbejdere før krigen, nu ikke mere er i stand til at føre en normal tilværelse og klare sig selv.

Selve løsladelserne skal jeg ikke komme ind på her, bl. a. fordi det falder mig, som dog har set lidt af den slags gerninger, de er dømt for, svært overhovedet at forstå disse løsladelser og at udtrykke mine følelser.

Det er jo ikke had og hævn, der besjæler os fra dengang; det er snarere den samme tanke, som opfyldte os, hver gang vi — de overlevende — stod tilbage hos en død ven og kammerat, nemlig simpelthen at det, vi oplevede dengang, de tab, vi led, ikke må gentage sig og ikke må blive vore børns skæbne. Det er netop det, der er det frygtelige: de mennesker, vi nu slipper ud i verden — mennesker, som dræbte vor store dramatiker Kaj Munk og andre gode

danske mænd, mennesker, som dræbte dem, der vovede at tale og tænke dansk, hvor svage sjæle foretrak samarbejdet og nederlaget — de modtages nu som helte og patrioter i det Vesttyskland, de vender tilbage til.

Jeg nævner dette, fordi det er en af motiveringerne for, at vi kommunister så stærkt, som det er os muligt, vil gå imod det forelagte budget, hvor forsvarsministeriet alene beslaglægger ca. $\frac{1}{3}$, hvilket som nævnt er 3 gange så meget som f. eks. hele undervisningsministeriets budget.

Vi kommunister står her, hvor bevidste danske arbejdere og socialister altid har stået; vi er imod disse mægtige bevillinger til militariseringen; vi er imod det, man engang kaldte at gøre Danmark til en befæstet fattiggård. Vi er specielt imod det militærbudget, som foreligger nu, og imod den oprustning, vi er gået ind i. Jeg ved godt, at man besmykker den med fraser om, at det gælder nationens selvstændighed, frihed og kultur — sådan som vi så ofte ser magthavere forsøge at gøre det for derved at få folkene med til ting, som i og for sig er folkene imod, idet man misbruger idealer og goder, som man ved er dyrebare for dem. Mon det ikke netop er det, digteren i sin tid tænkte på med sine ord:

„Ak, Danmark, på rænker du aldrig dig forstod,

det har du tit betalt med dit dyreste blod.“

Man kan pynte på dette budget med at sige, at det er nødvendigt; man kan kræve offervilje af befolkningen under påskud af, at situationen nu engang er sådan, at det ikke kan være anderledes, ligesom man kan påstå, at det er i frihedens og fredens interesse, man opgiver mere eller mindre af vor selvbestemmelsesret. Jeg tror dog, folket vil se sandheden bag talemåderne og forstå, at denne milliard plus et ubestemt beløb til anlægsgudgifter ikke kan være i vor interesse.

Vi har så ofte sunget Ingemanns ord om, at hvis dansken vil i verden fægte, men dølgør åsyn og navn, så ved vi, at hans ånd er ej ægte. Ser vi på dette budgets virkelige ansigt, så ser vi et militær, opbygget som led i et samarbejde, hvor Francos Spanien udgør den anden fløj, og jeg tror, at i hvert fald den højtærede udenrigsminister, som besøgte Spanien på en tid,